

Verschillende vaccinatieschema's voor mazelen in Vlaamse en Franse Gemeenschap

Kernboodschappen

- In september 2025 werd door de Vlaamse overheid het basisvaccinatieschema voor zuigelingen en kinderen gewijzigd. Toediening van het gecombineerd vaccin tegen mazelen, bof en rubella zal nu gebeuren op de leeftijd van 24 maanden in plaats van op 9 jaar. De Franse Gemeenschap wijzigt zijn beleid niet (situatie 1/9/2025).
- Het doel van deze wijziging is om zo snel mogelijk zoveel mogelijk kinderen te beschermen tegen mazelen.
- Artsen met patiënten uit beide taalgebieden moeten erop bedacht zijn dat er twee verschillende vaccinatieprogramma's lopen.
- Er is in Vlaanderen een overgangsperiode voorzien van 5 jaar voor alle kinderen geboren tussen 2016 en 2022.
- Het effect van de vervroegde 2de dosis op de bescherming tegen mazelen, bof en rubella bij adolescenten zal moeten opgevolgd worden.

Vervroegde toediening van de tweede dosis van het mazelenvaccin

Sinds september 2025 heeft de Vlaamse overheid het basisvaccinatieschema voor zuigelingen en kinderen aangepast. De tweede dosis van het gecombineerde vaccin tegen mazelen, bof en rubella wordt voortaan op de leeftijd van 24 maanden toegediend in plaats van pas op 9 jaar (zie website [Vlaamse overheid](#)).

Deze wijziging komt er naar aanleiding van de opmars van mazelen en is in overeenstemming met de richtlijnen van de Wereldgezondheidsorganisatie (WHO). Door kinderen op jongere leeftijd volledig te vaccineren, wordt een groter deel van de populatie sneller beschermd tegen het mazelenvirus. Na één dosis van het vaccin is 90-95% van de kinderen beschermd. Na twee doses stijgt dit aantal tot meer dan 95%. Het vervroegen van de tweede dosis dient dus vooral om sneller het aandeel non-responders na de eerste dosis te verminderen, eerder dan het verhogen van de individuele immuunrespons (ref: WHO, The green book).

Praktische implicaties

- Kinderen tot 2 jaar die in Vlaanderen of Brussel via Kind&Gezin gevaccineerd worden, zullen vanaf oktober de tweede dosis van het mazelen-bof-rubella vaccin toegediend krijgen tijdens het consult op 24 maanden.
- Voor kinderen ouder dan 2 jaar, die nog geen tweede dosis van het vaccin toegediend kregen, is een inhaalschema voorzien.
 - Deze kinderen zullen via het Centrum voor Leerlingenbegeleiding (CLB) uitgenodigd worden voor een tweede dosis van het vaccin in het tweede of vierde leerjaar.
 - Deze overgangsperiode zal 5 jaar duren.
 - De gedetailleerde planning van deze overgangsperiode kan teruggevonden worden op de website van de [Vlaamse overheid](#).
 - Kinderen die geboren werden tussen januari en april 2023 en het 30 maandenconsult bij Kind&Gezin al gehad hebben, worden doorverwezen naar de huisarts of pediater.

Franse Gemeenschap

De Franse Gemeenschap wijzigt zijn beleid niet, het huidige schema blijft dus behouden. Deze kinderen krijgen hun tweede dosis van het vaccin toegediend op de leeftijd van 7 à 8 jaar (in het tweede leerjaar). Voor artsen die patiënten uit beide gemeenschappen opvolgen (bv. In Brussel of nabij de taalgrens) is het belangrijk alert te zijn voor deze verschillende schema's: zowel gemiste doses als onbedoelde derde doses moeten vermeden worden.

Indien per ongeluk een derde dosis wordt toegediend, zijn daar geen klinisch relevante nadelen van bekend. Extra doses van het vaccin tegen mazelen, bof en rubella worden als veilig beschouwd; verdere opvolging is niet nodig.

Bof en rubella

Het vaccin tegen mazelen is enkel beschikbaar als een gecombineerd vaccin tegen mazelen, bof en rubella. Vervroegde vaccinatie tegen mazelen impliceert bijgevolg ook dat kinderen sneller hun tweede dosis van het vaccin tegen bof en rubella toegediend krijgen. Wat het effect is op de bescherming tegen bof en rubella tijdens de adolescentie zal moeten opgevolgd worden.

Over welke specialiteiten gaat het?

Specialiteitsnamen

- Vaccin tegen mazelen, bof en rubella: M.M.R. VaxPro®, Priorix® (zieRepertorium)
- Vaccin tegen mazelen, bof, rubella en varicella: ProQuad® (zieRepertorium)

Bronnen

- WHO. Measles vaccines: WHO position paper. Gepubliceerd in april 2017. Via <https://www.who.int/publications/i/item/who-wer9217-205-227>
- UK Health Security Agency. Measles: the green book, chapter 21. Last updated 31/12/2019. Via https://assets.publishing.service.gov.uk/media/5e021b9140f0b6665e80187b/Greenbook_chapter_21_Measles_December_2019.pdf
- Vlaamse Overheid. Vervroeging tweede vaccinatie tegen mazelen, bof en rubella (voor vaccinatoren). Via website allesovervaccineren.be

Colofon

De *Folia Pharmacotherapeutica* worden uitgegeven onder de auspiciën en de verantwoordelijkheid van het *Belgisch Centrum voor Farmacotherapeutische Informatie* (Centre Belge d'Information Pharmacothérapeutique), vzw erkend door het Federaal Agentschap voor Geneesmiddelen en Gezondheidsproducten (FAGG).

De informatie die verschijnt in de *Folia Pharmacotherapeutica* mag niet overgenomen worden of verspreid worden zonder bronvermelding, en mag in geen geval gebruikt worden voor commerciële of publicitaire doeleinden.

Hoofredactie: (redactie@bcfi.be)

T. Christiaens (Universiteit Gent) en
Ellen Van Leeuwen (Universiteit Gent).

Verantwoordelijke uitgever:

T. Christiaens - Nekkersberglaan 31 - 9000 Gent.